

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy óra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
tével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos pottt
sorokint 5 kr-ával
számítanak.

Győzelmes daloskörünk.

Irta: Koncz Ákos.

Debreczen, aug. 24.

Városunk dalosegyesülete megkoszorozott zászlóval tért meg a tegnapi hajnali órákban a Balaton mellől, hol egyikét aratta legszebb sikereinek.

Egazdag multu egyesület dalival már ugyszólván az egész országot bejárta s ahol csak megfordult, becsületet szerzett Debreczennek s a dalnak egyiránt.

Dicsőségének emlékeit hüen őrzi s habár a virág, mit jutalmul kapott el is hullatta szirmait, de az a becsület és szeretet, melylyel Kárpátoktól Adriáig fogadták őt, örökre be van égetve minden egyes tagjának lelkébe.

Ismeri a debreczeni dalegyesületet az egész ország. Szivesen várják és még szivesebben látják mindenütt. S ahol a daliás debreczeni fiuk megjelennek, ott részükre mindig frissen, üdén diszlik az elismerés virága.

Hatalmas, kitünően szervezett és vezetett dalkör a miénk. Felépésében erő, tűz és zenei talentum nyilvánul s ha versenyre száll, biztosan halad a babér felé, melyből már egy egész erdő jutott neki osztályrészül.

A Budapesten most lefolyt versenyen is kitünt a mi dalkörünk. Messze tulszárnyalta dalának hatalmas erejével társait, kik pedig szintén sok tudással és jól megválasztott hanganyaggal léptek a porondra. A részrehajlatlan zsüri a magyar dalkörök közül a debreczenit tüntette ki, különösen hangsúlyozván, hogy a dalkör mig minden ízében magyar, addig biztosság, elegancia tekintetében az ország legjobb dalköre.

Az ország szívéből a Balatonhoz rándult le dalkörünk és ott jótékony ezélokra énekelt. Tapsból, elismerésből bőven kivették részüket. S midőn daluk felhangzott, siri csönd állt be, majd elhangzó énekük nyomában riadó éljenzés támadt s dalos testvéreinknek újból kellett dalolni sokáig.

Balatonfüreden tisztelgett dalkörünk az ország herezegprimásánál is, ennél az áldott lelkű, nagyszívű egyházfejedelelemnél, ki egész életében a szív embere volt. Az elénekelt versenydarab annyira tetszett az illustris egyházfőnek, hogy kijelentette, miszerint a debreczeni dalkör figyelmét a millenniumi ünnepségek egyik ragyogó és lelkéből soha el nem szálló emlék gyanánt fogja megőrizni.

Távozásuk alkalmából egy-egy virágcsokrot adott emlékül dalkörünk minden egyes tagjának; kik mindannyian édes érzettel olvasták le a szelid lelkű főpap arcáról azt a jól eső érzést, melyet remek daluk idézett elő.

Mi is édes örömmel és érthető büszkeséggel köszöntjük a hazatért dalkör tagjait dicsőséges és fárasztó útjuk után. Köszönet nekik, kik dicsőséget szereznek a magyar dalnak és a mi szép városunknak, Debreczennek. Fáradhatatlan és minden eszményi ügyért buzgólkodó elnökük *Márk Endre* eddig szerzett bokros érdemeinek koszorujába ismét beleültött egy virágot az által, hogy dicsőséges dalkörét ismét dicsőségre vezette.

Üdvözljük a dalkört kivívott fényes sikere után és lelkünk bő kívánjuk, hogy ezentul is üdén buzogjon fel ajkaikon a magyar dal forrása. Daloljanak, szóljanak a szívünkhöz ezután is. Ragadják fel szívünket abba az eszményi világba, hol elfeledjük a bajt, a bűt, a gondokat. A dal felemel, bátorít, nemesít, gyönyörködtet és szórakoztat. Ezekre pedig szükségünk van, mert olyan világban élünk, hol jól esik az ember mun-

TÁRCA.

A második csók.

(Félig-meddig igaz történet.)

Évekkel ezelőtt irtam én egy tárczacikket (meg is jelent), melynek tárgya az „első csók” volt.

Ma, évekkal az első után írom a másik tárczacikket (megjelenik-e? nem tudom), melynek tárgya a „második csók”.

De, mert ismerem a saját kicsiségemet és tudom azt, hogy már senki sem emlékszik az „első csók”-ra, kénytelen vagyok első sorban is magam bemutatni, másodsorban megsugni: miben állott az első csók! és mi lett annak a jutalma.

Én Balatony Tihamér vagyok. Állásom sem rosznak, sem jónak nem mondható, a mennyiben van annál még rosszabb, de van sokkal jobb is. Hajdan szerettem a holdvilágot és rejtélyességet, ma szeretem a setétséget és abban a nyíltságot. Különböben szőke vagyok (vannak, kik hirtelen szőkének mondanának, a mely szín a veresnek egyik kiváló árnyalata), magas termettel, derült homlokkal és nyílt tekintettel. Jövedelmem 1200 frt, kiadásom valamivel több.

Ennyit magamról; az első csókról pedig még kevesebbet, mert annak jutalma: egy másik lett, hogy melyik volt édesebb, arról ma már nem beszélhetek, régen volt, elfeledtem.

Ezek után kegyes engedelmükkel áttérek a második csókra, de ne méltóztassanak feledni, hogy az első és második csók között 12 év fekszik és már akkor sem voltam kiskorú.

* * *

A szép Emmát ezelőtt mintegy 3 hónappal ismertem meg: a tüzoltók majálisán. A hely és név nem von le semmit a második csók érdekességéből, miért is a legmélyebb diskrézió nál maradt meg. Gyönyörű termete, gyújtó fekete szeme, fehér arca és dus fekete haja — valóságos tengervizeses éj — az első pilanatra lebilincselte különben is lobbanékony természetemet, és igazi rajongással kísértem egész éjen át, mint fényt az árnyéka. Kétszer táncoltam másfél óráig tartó csárdást, száz és néhányszor csókoltam meg a mama kezét, minek következménye barátságos mosoly és szíves meghívás lett.

És ezt a mama jól tette; mert e percztől éreztem, szívem fogva van és ugyis mindig az ő kedves lakásuk lett volna végezelja naponként való bolyongásomnak.

Három hónapon át naponként fordultam meg az én új ideálomnál; naponként huszszor esküdtem hűséget magamban Emmácskának és csak a jó Isten tudja, hogy maradhatott valami a mama kezéből a reá rakott udvarias csóktól!...

Csodálatos kihatása van a szerelemnek, mely a 80-as éveken túl keletkezik.

Érzi az ingerlékenységet, az izgatottságot az öregebb szeladonok is, de mig fiatal korában ezekhez a szemtelenséggel határos (kemény igazság, de való!) bátorság párosul, addig az élemedettebb uraknál teljesen gyávaasághoz hasonló álszemérem mutatkozik. Én ezt éreztem. Voltak pillanatok mikor a mama rövid időre kiment, és én kezemben tartottam a leggyöngédebb kis kezét, mely reszketett, hogy térdem önkéntelenül meg akart hajolni a kis nagyhatalom előtt, mikor az indulattól áthatva, a közvetlen közelemben lihegő durezza ajkáról szerettem volna az elismerést megszerezni, de nem mertem. Lehet, Emma a gyengeségemen nevetett, de nem szólt, hanem jól mutatott kacérsággal vitt a szédületes lejtőn, mindig közelebb magához.

És ez bekövetkezett nemsokára!

Egy meleg augusztusi nap délutánján ketten voltunk a szalonban: Ő és én. Ő a tornyosuló fellegetek nézte, én az ő kedvesen hamis arcát bámultam. Körülöttünk mély esend honolt, csak az én tulfeszített idegzetem galvanikus forrongása esalt olykor nehéz sohajit ki szívemből.

— Hallja, Tihamér! — szolt egyszer minden előzmény nélkül, — mit tart maga az első csókról, melyet az ad, ki szeret, ki imádja?”

— Hm! Emmácska! — mondottam — a kérdés oly váratlanul ér, hogy arra felelnem nehéz! Mert lássa! Maga, ki annyira hasonlít a most kinyílt rózsához

kában elfáradt lelkének egy kevés eszmény és poezis.

Adja az ég, hogy mikorára elszárad az az illatos virágcsokor, melyet a biboros hercegprimás elismerésének jutalmául kedves emlék gyanánt adott dalos testvéreinknek, nyilják ki egy másik és koronázza meg dicsőségben gazdag daloskörünk magasan lengő zászlóját . . .

— **Állampénztári kimutatásunk.** A pénzügyminiszter közzé tette az 1896. év második negyedében az állami pénztáraknál előfordult bruttóbevételekről és kiadásokról szóló kimutatást. Jóllehet e kimutatás szerint a második negyedév mérlege 5 millió forinttal kedvezőtlenebb, mint az 1895. év második negyedévé, az csak látszólagos, mert kizárólag a külön törvényeken alapuló beruházásokra fordított nagyobb kiadásokból ered. Ezekből a kiadásoktól eltekintve az 1896. év második negyedévének mérlege határozottan kedvezőnek mondható, mert a kiadások emelkedésével, a bevételek is hatalmasan emelkedtek. Így míg tavaly az egyenes adóknál visszaesés mutatkozott, addig most az egyenes adókból befolyt jövedelem 131 ezer forinttal emelkedett, ami nagyon örvendetes. Ugyancsak jelentékenyen, közel két millió forinttal, emelkedtek a fogyasztási és italadók és 226 ezer forint az emelkedés a dohányjövédékénél, bár itt a kiadás kerekében 1 millióval nagyobb a tavalyinál, ami onét ered, hogy az idén igen nagy mennyiségű dohány szereztetett be. Örvendetes és jelentékeny emelkedés észlelhető a pénzverdénél. Az 1896. év második negyedében a pénzverésből való bevétel 782,000 frt. Nagymérvű, 4,333,000 frtnyi többlet mutatkozik a m. kir. államvasutak üzleti bevételeinél, bár az üzleti kiadások mintegy 3½ millió forinttal, a beruházások és az új építkezések 5,600,000 frttal emelkedtek. A posta- és távirtdánál mintegy 329 ezer forintnyi bevételi emel-

kedés mutatkozik. A kiadások közül még nagyobb többletkiadás mutatkozik a közözügyi kiadásoknál, míg az eredmény kedvezőbb mint az előző év ugyanazon időszakában.

Hasonlatok.

— aug. 22.

Ausztria egyik legszabadelvűbb férfia, a negyvennyolcas idők hőse és az akkori idealisták ugyszólván utolsó, még egyetlen élő maradványa, Kudlich Hans, egy a karlsbadi fürdőben időző osztrák képviselő előtt fájdalmas rezignációval nyilatkozott az osztrák németiség hanyatlásával s állami tekintélyének megbontásáról, ennek okát pedig főképen az antiszemitizmus terjedésében találja fel, a melynek gyűlöletessége és vak szenvedélye minden nemesebb érzést és magasröptű gondolat elöl.

Valamikor a kiváló férfi felszólalásai hatalmas jelszavak voltak; követték lelkesedéssel, hazafiai hévvel. Midőn aztán később félrevonult a politikától, időnkénti tanácsai, intései iránytadó kijelentésekké lőnek, melyeknek fontosságuk előtt nem térhetek ki se a pártok, se a kormány.

Majd midőn a németiség befolyása vesztetni kezdte súlyából, Kudlich nyilatkozatai is elvesztették akut értéküket s egyszerűen emlékeztető jellegűvé váltak, ma pedig, mintha csak egy földöntuli szellem, egy kísértet hangját hallanók, panasza nyomtalanul tovavész, kijelentéseink tacitusi komolyságán Ausztria politikai körei mosolyognak vagy jót kacagnak, mert hát ma az antiszemitizmust támadni, azt rendbontó elemként feltüntetni, mi lenne más jóízű naivitásnál, hiszen az antiszemitizmus ma már nem elvont elv, nem távoli cél, hanem az Ausztriában honossá vált felfogás szerint gyakorlati állami tényező, elkerülhetlen életszükséglet, első és legfontosabb, mindenre kiható s mindent felölelő politikai tényező, amely előtt romba dől minden más válaszfal.

Vajjon ha Kossuth Lajos, ha Deák Ferencz, vagy Kemény Zsigmond, Irányi

Dániel, Eötvös József vagy kortársaik, egyik a politikai térről szintén letűnt nevesebbje a mostani liberálisellenes áramlat ellen szót emelne s ez áramlatnak veszélyeit, kárait felsorolván, ha komoly, határozott intelmet intézne azokhoz. kik ez áramlat zürzavarában még a nemzetiségi kérdést is kihasználják, — lenne-e felszólalásának ama tábortban figyelmeztető ereje vagy nem-e mosolyognák meg, kacagnák ki? Bizony Kudlich sorsára jutnának ők is azok szemében, akik a szabadelvű szellemnek harcot izentek s az ország minden baját, az emberek minden bűnét az állami tekintély fenhatóságában találják fel, vagy a felekezeti különbségek surlódásainak vetik alá.

Egyszerűen egyoldalú pártszempontból tekintenek az igazság szavát, a miékként a félrevonult osztrák hazafit se tekintik odaát az antiszemitikus körök másnak, mint a német szabadelvűpárt egyik kortesének. Se hazafiság, se egyéni kitűnőség se szellemi nagyság nem képezik többé a tiszta meggyőződés pajzsait, ma aki szabadelvűen gondolkozik, vagy ír, legyen bár az ország első embere is, nem más ama tábor előtt, mint — zsidó bérencz, vagy a kormány szolgálatában álló napszámos. És ha egy Horváth Boldizsár emelné is fel intő szavát, ő sem lenne előttük más, mint a kormány segítségére siető közönséges pártember vagy zsidó érdekeket képviselő politikus.

De érdekesnek látszik élére állítani azt a feltevést, hogy ha Apponyi Albert gróf határozottan, nyíltan, minden kételkedést, félreértést kizárva, minden ellenzéki párttaktikát mellőzve a szabadelvűség alapján elítelné a jelzett retrograd irányú áramlatot s mint közös ellenség ellen egyesülésre hívna fel az ország liberális elemeit, mégis óván nemzetét a további radikálisan előtörő iránytól: lenne-e szavának orvosló, gyógyító, vagy csak csillapító hatása is és nem osztoznék-e ő is az ősz Kudlich sorsában?

A magyarországi szabadelvű ellenes mozgalomnak, ha alapjában az egyházpolitikai reformok elleni állásfoglalásból indult is ki, egyik legerősebb rugója

(mosolygott,) és én, ki életemben még soha nem szerettem eddig, (ismét mosolygott,) a csóknak sem gyakorlati, sem erkölcsi értékét nem állapíthatjuk meg helyesen. E szót ismerjük, mondjuk a köznap életből, ismerjük szótárból, de a mélyebb definiáláshoz okvetlenül szükséges egy természetben adott és kapott csók.

E mély bölseleti fejtegetés alatt éreztem, hogy ereimben a vér felpezdülve buzog, éreztem, hogy lassankint visszatért az ifjú tűz és vakmerőség és mikor **Enmácska** egészen ártatlanul kérdé:

— Hol van hát? — ifjúi erővel ragadtam meg szép fejét és nyomtam ajkaira az első és utolsó csókot.

Ez volt az én második csókom, és talán kérdik kedves olvasóm: mi volt a jutalom? Egy nagy nyakleves, melyet a mama ezerszer megcsókolt keze mért viszonzásul reám s a mely ezerszer csókolt kéz esukta be utánnam az ajtót azzal, hogy:

„Volt szerencsénk!”

Nyireő Antal.

Ki volt Don Juan?

— Kiváncsi leányoknak. —

Önök azzal a kérdéssel fordulnak hozzánk, hogy ki volt az a Don Juan s

élt-e igazában? Hogy eldöntsük a vitájukat, mindjárt kimondhatjuk, hogy női ösztönökkel helyesen sejtették meg a dolgot: Don Juan mithosz, hanem valóság; a nagy nőhódítóknak eme legendás eszményképe történelmi személy, ez esakugyan létezett. S amennyiben a halhatatlanság igazában véve abban áll, hogy valaki természetesen halálán túl, még századokra is kivesse egyéniségének a magikus hatását: önök kiváncsi leányok vigyázzanak magukra! Tiszteljék és féljék azt a veszedelmes és szép hőst, aki a szerelmes réjtelmek köpenyében burkoltan álmaikon átsuhan és hipnotizáló tekintetét önökre veti. Halhatatlan ő s önök tették azzá. Annak a sok száz asszonyoknak az emléke részegíti meg az agyukat, akik miatta szenvedtek. S az asszonyok csak azt szeretik igazán, aki miatt sokat szenvedtek.

Nos hát, a nagy nőhódító spanyol volt és Szevillában élt 1625 körül. Igazi nevén Don Miguel de Manaranak hívták; a „Don Juan“ elnevezés annak a szerzetes drámáirónak Tirso de Molinanak a híres drámájából ered, aki kortársa volt a hírhedt embernek, és aki köztudomás szerint ennek a szevillai nemesnek az életét és kalandjait dolgozta föl „A nagy szevillai mulató, vagy a kőszobor vendég“ című darabjában (El gran burlador de Sevilla y Convidado de piedra.)

A dráma hőstét Don Juan Tenorionak hívják s innét ragadt rá a legendás ti-

pusra az elnevezés. E bámulatos erejű és tökélyű derabban (melyet a Nemzeti színház már rég lefordíthatott volna) a hős csábit, öl, gyilkol és a végén egyik áldozatának, calatratai comendádornak a szobrát, amely egy sötét szevillai templomban áll, vacsorára hívja. A szobor eljön s visszahívja, hogy jöjjön vacsorára hozzá a templom kriptájába. A büszke Don Juan elfogadja a meghívást és elmegy inasával Catalinonnal a templomba. Leszállnak a kriptába s „egy fekete asztal köré ülnek, viperát esznek s cezetet isznak.“ E lakoma után a szobor végre a Don Juan vállára teszi a fagyos kezét és leviszi a pokolba.

Ez a legenda. A valóság ha lehet még borzasztóbb és szomorubb. E kalandos életnek csak a legvége engesztel ki kissé, ott vesz ennek a bizzar hősnek az élete meglepő fordulatot. Don Miguel kalandjai és feslett élete leírhatlanok, — hisz még arra is képes volt, hogy egyszer, midőn Condotier őseinek a fészkebe Corsicába ment — egy mostohahugát is elesábitotta. Azonban utólréte a fátum őt is. Eleteének, melynek pályáját, a legyilkolt vetélytársak holttesteit szegélyezték, harminczadik évében beleszeretett egy angyali szelidségű leányba s azt el is vette. Ha igaz, hogy az igaz ártatlanság ellen nincs az elvetemültségnek fegyvere, úgy tény, hogy Don Juant ez a szelid leány fegyverezte le, ténitette és mentette meg. Elvette és boldogan élt vele egy

szinté azok s akik nyíltan reform nek n antilib vissza emel mint z vallás egész összer szimp V sághős nyoma eszmé helyet tereli hozatn vivmá

Da

K lejthet lékéve kezett lásról, hullán újabb nak e visszat telenek gramm udvarc Debrec beszüri vonatr ban ha idehaza lyel a tanács bizta m A

rövid e asszony relmek bűnhőd Agya v mely le halála rablánc halálná

Ell a feles hogy az ki hátu hez. Ut megforo egy — spanyol nyekbe egy éj kőborol Kérdé nek? Manara isten és a saját kalappa Végre a összerog alatt. A Nem is szerzetes zetének végzett alól s te hajdan

szintén az antiszemitizmus, ezt igazolja azok viselkedése, kik e mozgalmat szítják s akik e mozgalommal rokonszenveznek, nyíltan elismervén, hogy a szabadelvű reformok tisztán a zsidók kedvéért kerülnek naptrendre; a nép rokonszenve is az antiliberalis mozgalommal ide vezethető vissza. Aki tehát ma a szadelvűség mellett emel szót, az az ostromlók előtt nem más, mint zsidóbarát, mintha bizony a jog- és vallásügyenlőségnek nagy eszméje nem az egész emberiség természetes jogait és összérdekeit ölelné fel, hanem kisszerű szimpathiákhoz fűződnek!

Valóban igaza van az osztrák szabadsághősnek, hogy az ilyen törpe felfogás nyomasztólag hat minden nemesebb eszmére s az embert a haladás útja helyett az elfogultság ködös látkörébe tereli s napról-napra nagyobb áldozatok hozatnak a 48-as szabadságkor dicső vívmányából.

Dalegyletünk diadalutja.

Debreczen, augusztus 24.

Koszorukkal, virággal elhalmazva, fejlethetetlen győzelmes napok kedves emlékével eltelve tegnap hajnalban hazaérkezett dalegyletünk a tiz napos kirándulásról, a mely alatt Budapesten és a hullámzó Balaton híres fürdőhelyein annyi újabb fényes dicsőséget aratott önmagának és Debreczennek. Derék dalosaink visszatérésük közben Budapesten kénytelenek voltak megváltoztatni uti programjokat, mert csak a nyugati pályaudvaron értesültek, hogy az eddig éjfélkor Debreczen felé induló vonat közlekedését beszüntették. Ezért kellett nekik az esti vonatra felszállaniok, mely már hajnalban haza hozta őket. E miatt maradt el idehaza az ünnepélyes fogadtatás, a melylyel a távollévő polgármester a városi tanács képviselőjében Veesey tanácsnokot bízta meg.

A Balatonmelléki sajtó a rajongó

szeretet és az elragadtatás hangján ir dalosainkról, akik magok is alig tudnak betelni az ott töltött szép napok dicséretével.

Valóságos extazis fogta el a fürdővendégeket és mindazon községek lakosságát, amelyeket meglátogattak, hogy bemutassák nekik dal-művészetüket. Bámulva tapasztalták dalosaink, hogy milyen hódító varázsa van Debreczen nevének s mennyire tisztelve őrzik ott is száz esztendő után Csokonaink emlékét.

Valóságos triumfussal kísérték be a debreczenieket vendégszerető házaikba s ragaszkodásuknak számtalan gyöngéd jellel halmozták el a dalos debreczenieket.

Tudósítónk e diadalutról a következőkben számol be:

Szerdán érkezünk Almádiból Keszthelyre a Kelen csavargózósön. Amint gőzhajónk feltűnt a meszesgyörki kanyarodónál, taraczklovések dördültek el.

Kevéssel 12 óra előtt érkezünk meg a kikötőbe, ahol a vigalmi bizottság nevében dr. Illés ezredorvos, a vigalmi bizottság elnöke és Csák Árpád szolgabíró, a város nevében pedig Nagy István városbíró üdvözöltek és vezettek a diadalkapu felé.

A kikötő kijáratánál a vizinövényekből készült s Magyarország ezimérel, nemzeti- és kék-fehér színű zászlókkal díszített diadalkapunál ezekre menő intelligens közönség lelkesült éljenzésekkel fogadott, Imrik János pedig Keszthely város közönsége nevében szónoki hévvel elmondott beszéddel üdvözölt minket. — Részünkről Márk Endre elnök mondott köszönetet a nem várt szívélyes, igazi magyar vendégszeretszerű fogadtatásért s Keszthely, a testvérváros közönségének éltetésével végezte beszédét.

Az üdvözlő beszédek elhangzása után a Keszthelyi Iparosok Dalköre zengte el az „Éljen soká” czimű dalt, melynek befejeztével a fogadóbizottság tagjai kalauzolás mellett szállásainkra hajtottunk.

rövid esztendeig. Akkor meghalt a fiatal asszony. És ekkor kezdődik meg a szerelmek hősenek a kalváriája, bűneinek bűnhődése. Majd beleőrült a fájdalomába. Agya víziókkal telt meg s az a szerelem, mely lefegyverezte volt őt, a felesége halála után, ha lehet, még szorosabb rablánczra fogta őt. — Erősebb volt az a halálnál.

Elbujdosott az emberektől s mindenütt a feleségét kereste. Mondják egyszer, hogy az utczán egy nőt látott meg, a ki hátulról nagyon hasonlított a feleségéhez. Utána szaladt, mikor a nő azonban megfordult, imádottjának az arca helyett egy — halálfele meredt rá. A komor sötét spanyol képzelem egyre mélyebb örvényekbe ragadta a lelkét. Egyszer végre egy éjjel, ahogy a sevillai utczákon kóborolt, egy temetési menettel találkozott. Kérdé a fáklyás emberektől: „Kit temetnek?” Azt felelé neki: „Don Miguel de Manarat temetjük, aki sokat vétkezett isten és emberek ellen.” Oda csatlakozott a saját temetésének a menetéhez s levett kalappal kísérté a maga koporsóját. Végre a „Coridad” kolostor kapuja előtt összerogyott hallucinációjának a sulya alatt. A szerzetesek kijötték és bevitték. Nem is jött ki ő onnan többet. Beállt szerzetesnek s tökéletesen megtért. Szerzetének egyik tisztje az volt, hogy a kivégzett bűnösök hulláit vitette el a bitófa alól s temettette el. S Don Miguel, aki hajdan annyi szép asszonyt ölgetett,

attól fogva azután csak fejletlen hullákat fogott a karjaiba s azokat vitte ki a névtelenek temetőjébe.

Egész vagyonát szerzetének hagyta s idővel szent élete s alázatossága folytán oly hirre tett szert, hogy rendje főnökévé választotta meg. Így töltötte el hátralévő éveit az egykori esábitó: vallásosságban, alázatosságban és szent aszkézisben.

Mikor meghalt, a monostor küszöbe alá temettette magát, hogy a „jövő századok lábball tapodják bűnös testét mind örökké”. — Arczépe ott lóg a szerzet egy termében: érdekes arczu szép ember s komolyan vitatkozik a theológus doktorokkal. És most, hogy a sors iróniája teljes legyen, el kell mondanunk a végsőt: Don Juant szent élete folytán legközelebb szentté fogják avatni. Kétszáz év óta húzódo kanonizációjának az iratai most is a párisi nemzeti könyvtárba vannak meg. A pápák előbbi feslett élete miatt mindvégig elleneztek kanonizációját, de amint mondják, az akadályokat nemsokára sikerülni fog elhárítani. És most egy nap majd csak arra ébredünk, hogy Don Juant szentté avatják! Ez lesz a végső koronája a világ legkalandosabb életének. És kik fognak ennek legjobban örülni? Önök, asszonyaim, mert akkor legalább szabadon, hivatalosan és templomban imádhadják azt a veszedelmesen szép ideáljukat, aki annyit szenvedtetten önöket s a kit ép azért annyira szeretnek.

Délután 1 órakor az Amazon szálloda éttermében társasbéd volt, amelynek végeztével testületileg a restaurálás alatt álló Arpádkori templomot tekintettük meg, azután pedig a Balatonhoz vonultunk le.

A hangverseny 6 órakor vette kezdetét, melyen igen nagy számú intelligens közönség vett részt. A hatás rendkívüli volt.

Hangverseny végeztével az ily alkalomkor már elmaradhatatlan táncz következett.

Szent István király ünnepén, az Andrassy-téren tartott ünnepélyes táborig misén mi is részt vettünk s kezdetkor a Hymnust, áldozáskor Nabukodonozorból egy áriát, mise végeztével pedig a Szózatot énekeltük.

Délben a „Hullám” szállodában volt társasbéd tiszteletünkre, melynek végeztével Imrik János kalauzolásával mellett Hévízre rándultunk ki.

Este a csónakázó-egylet vigalmi bizottsága lampion-világítás és tűzijátékkal egybekötött díszcsónakázást és tánczmulatságot rendezett, amelyen a város színe-java résztvett. Mi pedig magyar dalokat énekeltünk.

Reggel fél 6 órakor megszólalt a Kelen gőzhajó hívó kürtszava s a kölesönös üdvözlések s baráti kézzszorítások után utnak indultunk Siófok felé.

*

Pénteken délben érkezünk Füredre s délután a yacht-clubb két benzinmotoru hajóján, miket a Veszprémi Híradó szerkesztője, Kompolthy Tivadar, kormányzott, átrepültünk Tihanyba. Itt megtekintettük a 800 éves monostort, Endre király kriptáját, megszólaltatuk a világhírű viszhangot s ugyane helyen elénekeltük Csokonay szép dallamát: „Oh Tihanynak riadó leányát.” A házi gazda, a derék apátság a monostor kertében üditő borral, szivarral kínálta meg társaságunkat. Aztán egy rakás „kecskekörömöt” vásárolva, visszatértünk Füredre.

A gyógyteremben fényes, szép közönség rajongott a gyönyörű dallamokon s ami ott szokatlan chic-ellenes, sokszoros tapsviharban tört ki. Szabó Antal szép szavallatát is lelkesen megéljenezték.

Este vidám lakoma volt a „Gyönyörde”-terraszon s arra megérkezett Almádiból több almádi vendég is. A mulatság éjfélig tartott.

Az összes bevételt itt minden levonás nélkül a kórház-alapra adományoztuk.

*

Legszebb momentuma volt e balaton kirándulásnak az, hogy szombaton reggel — előzetes megjelentés után — megjelentünk a legnépszerűbb magyar biboros, a hercegprimás parkjában, hogy a legnagyobb pályabért nyert „Honfidal” bemutatásával tiszteletünket rójjuk le a tollerans egyházi főpásztor, Vaszary Kolos, hercegeérsek iránt.

A gyönyörű park vaskerítésein kívül ezernyi közönség volt együtt, mikor a hercegi villa terrásza előtt megzendült a büvös-szép Honfidal s utánna egy pompás magyar egyveleg.

A szelíd arczu egyházfejedelem a terrason állt Kohl Medárd kanonok-titkárával együtt s méla szemé nemes tűzben égett a hazafias szimfóniák hallatára.

Majd így szólt a dalárokhoz:

„Fogadják hálámat ezen meglepetés-szerű kitüntetésért! A millenniumi ünnepségek egyik kiváló emléke gyanánt fogom szívemben hiven megőrizni. Fogadják szives, hálás köszönetemet!”

A hercegprimási udvar alkalmazottai aztán virágbokrétákat osztottak ki a debreczeniek közt.

A hercegprimás azután, kevéssel az indulás előtt, magas látogatásával tisztelte meg Márk Endre elnökünket a szállásán s hosszabb ideig maradt ott, a leg-

élenkebben tudakozódván dalegyletünk viszonyai felől.

A herezegprimás titkárával együtt a hajókikötőbe is elkísért bennünket s ott a szívélyes bucsuzáskor mindnyájunkkal kezet szorított.

Ott volt a hajóra szállásnál Blaha Lujza is Sárika leányával, a füredi szép napok emlékéül virágcsokrot nyújtott át. A művész ismételtén megígérte, hogy őszszel okvetlenül eljön Debreczenbe, hogy felléphessen az egyetem javára. Az ő kedves szeretetreméltóságával mentegődött, hogy a mult tavaszon nem jöhetett vissza, amit sokan félreérthettek — mondá.

— De bizony Isten, nagyon beteg voltam s igazán nem mehettem el az én kedves Debreczenembe.

Az édes anyai szív büszke örömevel dicsekedett.

— Sárika is velem megy. Bemutatom haladását a debreczenieknek. Mert Sárika azóta nagyon sokat haladt!

Végre elérkezett a válás perceze. Kölesönös éljenzések között szállottunk fel a hajókra. A mint tova siklott gőzösünk a Balaton tódrós hullámain, sokáig láttuk még Blaha Lujza kendőjének lobogását.

Tanügy.

* **A főreáliskola értesítője.** A debreczeni állami főreáliskola értesítője az 1895/96. iskolai évről most jelent meg. Az iskolának ez a huszonharmadik értesítője s mint 5 év előtt 8 osztályúvá ki egészült, főreáliskolának — ötödik. Összeállította *Fazekas Sándor* igazgató. Az értesítő 86 lapon 10 fejezet alatt szól a tanítványok mult évi történetéről. Mindjárt az első fejezet az elvégzett tananyagról számol be. Második fejezetül az írásbeli dolgozatok száma és címei jönnek. III. Adatok az iskola 1895—96. év történetéhez. Van az iskolában az igazgatóval együtt 13 rendes tanár, 7 hitoktató, 1 iskolai orvos, 3 szolga. Beiratkozott a főreáliskolába a mult isk. évben 319 tanuló, tehát az előző évihez képest 21-el több. Szól e fejezet többek közt a tanulók előmeneteléről, rendkívüli tantárgyakról, a tanárok társadalmi és irodalmi működéséről, az ifjusági önképzőkörrel és zenekarról, a tanulmányi kirándulásokról, iskolalátogatásokról, iskolai ünnepekről, vizsgálatokról, tornaversenyekről stb. Az érettségi vizsgálatra jelentkezett 6 tanuló, mind az idén végezte a VIII. osztályt s az érettségim mind átment. A IX. fejezet a jótekonyságról számol; segélyező-egyesület, jutalmazások, ösztöndíjak. A X. alatt a tudnivalók a jövő isk. évet illetőleg.

* **Iskolai értesítés.** Az ágost. hitv. evang. elemi iskolában a tankötelesek beiratása szeptember hó 1—4. napjain lesz a Miklós-utca 1905/6. sz. a levő iskolai helyiségben és pedig naponként d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5 óráig. A félévi tandíj a beiratáskor fizetendő. A kik tandíjmentességért akarnak folyamodni, ebbeli kérelmeket szintén a beiratáskor jelentsék be. — Debreczen, 1896. aug. 24. Materny Lajos, az ág. hitv. ev. iskolaszék elnöke.

Irodalom — Művészet.

* „Az újvilág csodái“ című amerikai disz-műnek 6-ik füzeté is megjelent és meg kell vallanunk, hogy minden újabb füzettel a mű mind érdekesebbé és lebilincselőbbé válik, úgy, hogy a „csodamű“ elnevezést a szó legteljesebb értelmében megérdemli. Álmodta volna-e valaki valaha, hogy 40 krért, minden költség és nehézség nélkül Dél- vagy Északamerika természeti csodáit látni fogja? Ezen fényképek tényleg oly csodálatosak,

hogy megtekintésük alkalmával az ember a természetet gondolja maga előtt és annyira elmélyed, hogy csak a papír megérintésekor veszi észre, hogy álmodott és hogy amit szemlél, az csak fénykép — természetesen a legújabb amerikai kivitelben. Csaknem minden, amiért az ember pénzt kiad, eltűnik szemei előtt, a legköltségesebb utazások elmosódnak, a legszebb fényképek elsárgulnak, „az újvilág csodái“ című diszmű azonban 100 évig is eltart és biznyságul fog szolgálni, hogy a „Pesti Napló“ az ő olvasóit csekély pénzért nagy áldozat árán mily csodálatos, tanulmányos és érdekes gyűjteményben részesítette.

* **Daudet Alphons** hírneves francia ró két új könyve jelent meg e napokban a könyvpiacra. „Királyok száműzetése“ című regény a trónjáról elűzött II. Christían király sorsával foglalkozik, ki Párisban a lejtőre lép és magával ragadja nejét és kis fiát. „Jack“ (Egy boldogtalan ifju története) című regényében Daudet szintén érzékeny tárgyat ölel fel. Egy apátlan szegény ifju sorsát rajzolta mesteri tollal, kit saját édes anyja kergetett a halálba. Mindkét kötetet Miskolczi Henrik jónévű írónk (a „Képes Családi Lapok“ és „Budapesti Kiállítási Közlöny“ szerkesztője) fordította nyelvünkre. Az érdekes, kötetek melyek szerfelett csinos kiállításúak, 1 frtjával szerezhetők meg Kun S. könyvkereskedőnél, mint kiadónál Budapest, Erzsébet-körút 33. sz.

* **Párisi Divat.** Szerkeszti Győri Ilona. Kiadja Légrádi Testvérek Budapest, V., Váci körút 78. Megjelenik minden szombaton. Előfizetési árak: Egy évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Az augusztus 22-iki szám tartalma: Divat. — A fűző. Az öltözékek leírása. Tanácsok az idényre. Az Egyesült Allamok leányai. Levehető gallér és vállrész leánykák számára. Kis asztal himzett terítővel fiatal leányok szobájába. A festés mint műipar. — A majolika. Konyha. Szeret? Nem szeret? (Regény.) A fekete folt. (Elbeszélés.) Szerkesztői üzenetek.

Az uriasszony.

(Megtörténet.)

Tanum rá Kut-utca, Árok-utca és az ottan körül lakó minden seregek, hogy megtörtént és úgy történt e modern história, amint itt alább elmondom.

Szomorú jele a korrumpált társadalmi viszonyoknak és intő példa mamáknak és leányoknak, — 50,000 frton felülieknek nem szól a lecke — hogy a zongora, festőállvány, írotoll, vagy egyéb művészeti foglalkozás mellett jusson eszükbe néha a háztartás kevesebb talentumot igénylő mestersége is.

Igaz, hogy kevesebb a hire a házias hölgynek, de ezáltal épen azok előtt lesz vonzóbb, akiknek tetszeni érdemesebb.

Biztosabb kilátása van az igazi boldogságra.

Falrahányt borsó az ilyesmik azoknak, akik az ellenkezőben nevelkedtek és mosolyognak a naivságon, de hát ha vannak még, akik okulkak ez esetből?

Ime a rövid, de tanulságos történet.

Ott valahol a Kut-utca környékén egy egyszerű, de tisztességes tanító megszerette egy szintén arra lakó mesterember csinos leányát.

A leány szeretett a kolonokba járni, elég ügyesen táncolt is már. Szerette, ha szépen daloltak neki a fiatal emberek s elmerengve hallgatta esténként a kis kapuban, ha egy-egy kőműves, vagy ács-legény elharmónikázott a házuk előtt. Vasárnap délutánként, télen több barátjával a piacra ment sétálni, nyáron a Nagyerdőre, vagy a vasúthoz.

És a kis tanító annyira megszerette, hogy feleségül vette a szép, fehérkezü leánykát.

Két hétig nagyon boldogok voltak. Mint szerelmes gerlepár bugtak kedves fészükben; nem éreztek semmiben hiányt.

A tanító anyósa mindennap háromszor: reggel, délben, este átküldött hozzájuk egy öreg asszonyt, aki megfőzte nekik a reggelit, ebédet, vacsorát, aztán újra maguk maradtak.

A menyecske délelőtt 9-kor kelt, felöltözött 11-re; ebéd után aludt vagy két órácskát, aztán sétálni, vagy látogatóba ment. Vacsora után még a csillagos égből gyönyörködtek s éjfél felé nyugodni tértek.

A férj azonban amellet, hogy kezdte unni a paradicsomi életet is, jónak látta volna immár, ha az asszonyka kezdene hozzájárni háziasszonyi tisztéhez s mint tanító feleségéhez illik, maga nézne a dolgok után.

Szólott is neki, hogy nem szereti, miszerint mindig az a vén asszony kotyvaszt neki. Milyen jól állana, ha az ő kis felesége próbálna sűrögni a konyha körül, hisz előbb-utóbb úgy is neki kell átvenni a házvezetés gondjait.

Az asszonyka nem felelt rá semmit, hagyta tovább főzni az öreget.

A férj aztán ezért újra szólott, amikor egyéb dolgokat is erélyesen ajánlott figyelmébe, amit a menyecske öle tett kezekkel hallgatott, majd az eperfa alá ült és sirással fejezte be a párja beszédét.

Mikor végre a férj ingerült hangon tudtára adta, hogy ez így tovább nem mehet, lassung dolgai után, mint háziasszonyhoz illik, a kis menyecske ott hagyta a tanító urat a faképnél, hazament anyja védő szárnyai alá.

Az anyós másnap tornyos fejkötővel, még a Molnárné üzletéből vásárolt selyemruhában beállított a tanító lakására és a következő, házasságtól elretentő beszédet intézte hozzá, melyet természetesen a hatodik szomszédban is meghallottak s így ment hire a környéken:

—Hát azt hiszi maga, hogy az én leányom szakácsnének, vagy szobaleányknak ment magához? Hát eselédnek adtam én a lányomat? Otthon se dolgozott semmit, mert nem volt rá szüksége; magánál se fog. Maga azt ígérte, hogy megtanítja zongorázni, rajzolni, hát mért nem tanítja? Igen, azt szeretné most már, hogy főzzön, mosson magára. Abba teszek. Majd, hogy úgy járjon, mint egy szolgáló. — Azért adtam tanítóhoz épen, hogy uriasszony legyen belőle. Igen, uriasszonynak adtam és nem eselédnek. Ha nem tetszik, vegyen magának más feleséget, én a lányomat hazaviszem.

— Bizony vigye is — felelte rá mély nyugalommal a kiábrándult tanító.

—reezky.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadása a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az ígtató, kiadó-hivatal s az irattár a feleknek felvilágosításokat hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Hivatal
Vasárnap
d. e. 9—11
Famunk
főreáliskola
Kedden elad
ken halad

A deb
seteket, ke
koddent és
megjelenh

tábornok
zett s itt
Dr. Wola
kongressz
ves Tóth
hegyi fű
szolgálat

— Lap
heti távoll
kosztésén

Hajduvár
nek a vá
gyülésen
Wesprém
mondott
börkötés

Dávidhá
vitelben.
896—189
közepén
tal“ felir

a belügy
felségéhe

— A
debrecze
i. hó 23-

lenség
lénen: a
előtti 10

gében új
gyűlésre
zessel hi
számra
fognak h

hó 23-án

— K
gyénél. E
zottsága

7-én, a h
Dégenfel
ülésnek a
igen font

— A
Imre kir.

csaknem
szombato

a város
Mindkét

sekben g
a Külső-
sitve töl
megtekin
guthi-tell

—
A h-bős
teriuma

József p
fogják b

zalma Sz
lelkésze

— T

délben h
ebesi tan

tanyában
nyéből a

rákat. A
hirtelen

lobbant
intenzív

nem birt
hát a de

Dézi örp
egy gépp
ól hosszú

falból m

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél
Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Famunkafelállítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolái műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kéréseit, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

— **Személyi hírek.** *Török József* tábornok Budapestről Debreczenbe érkezett s itt a csendőrséget vizsgálja meg. — *Dr. Wolaffka* Nándor püspök a katolikus kongresszusról szerdán jön vissza. — *Könyves Tóth* Kálmán ev. ref. lelkész a feketehegyi fürdőről hazaérkezett s a lelkészi szolgálatokat ismét megkezdette.

— **Lapunk f. szerkesztője,** *Koncz Ákos,* négy heti távollét után hazaérkezvén, a lap szerkesztésének a vezetését ismét átvette.

— **Hajdúvármegye hódoló felirata.** Hajdúvármegye most küldi el ő felségének a vármegyei májusi millenniumi közgyűlésen *gróf Dégenfeld József* főispán és *Weszprémy Zoltán* főjegyző által elmondott beszédek. A beszédek csinos bőrkötésbe vannak foglalva, a melyet *Dávidházy Kálmán* készített művészi kivitelben. Az album első fődélén felül 896—1896. évszámok állanak, a míg a közepén „*Hajdúvármegye mély hódolat*” felírás olvasható. A hódoló feliratot a belügyminiszter utján juttatják el ő felségéhez.

— **A debreczeni zenede közgyűlése.** A debreczeni zenedében az ügyrend tárgyában f. hó 23-ra összehívott közgyűlés részvételtség következtében megtartható nem lévén: a f. hó 30-nak, vasárnapnak dél-előtti 10 és fél órájára az egyet helyiségében ujonnan kitűzött rendkívüli közgyűlésre az egyleti tagok azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a megjelenők, számra való tekintet nélkül, érvényesen fognak határozni. Debreczen, 1896. aug. hó 23-án. Az elnökség.

— **Közigazgatási bizottsági ülés a megyénél.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága szeptember havi rendes ülését 7-én, a hónap első hétfőjén tartja meg *gróf Dégenfeld József* főispán elnöksége alatt. Az ülésnek a szakjelentéseken kívül számos igen fontos tárgya is lesz.

— **A városi tanács a Guthon.** *Simonffy Imre* kir. tanácsos polgármester a tanács csaknem valamennyi tagjával együtt szombaton délután és tegnap meglátogatta a város savós-kuti és guti erdőseit. Mindkét helyen szépen sikerült erdősítésekben gyönyörködhettek. Savós-Kut és a Külső-Guth egészen be vannak erdősítve tölgygyel és akácokkal. A tanács megtekintette *Lichtmann József*nek a guti-terlen lévő bérgazdaságát is.

— **Lelekészválasztás meghívás útján.** A h.-bösszörményi ev. ref. egyház presbiteriuma elhatározta, hogy néhai *Szeremley József* papi állomását meghívás által fogják betölteni. A nagy gyülekezet bizalma *Szolnoki Gerzon* oda való segédlelkészben központosul.

— **Tűz az Ebes-pusztán.** Szombaton délnél hirtelen tűz támadt *Kozma Péter* ebesi tanyáján a második völgyben. A tanyában csépeltek s a cséplőgép kéményéből a szél a lakóházra hordta a szikrákat. A háztető meggyuladt, de először hirtelen eloltották. Nemsokára újra fellobbant a tűz a tetőn, de ekkor már oly intenzív erővel terjedt, hogy a munkások nem bírtak vele. Azonnal értesítették tehát a debreczeni tűzoltóságot, a honnan *Dézi* őrpáranosok néhány emberrel és egy géppel kivonult a helyszínére. A tűz öt hosszú épület teljesen leégett, a vert falból még a czövekek is. Azonkívül a

háziutorok, apróságok és néhány zsák gabona égtek el. A tűzoltók hamarosan lokalizálták a veszélyes tüzet, a mely könnyen elhamvaszthatta volna az egész terményt, a többi épületeket, sőt a drága gépeket is. Az oltással késő estig bajlódtak.

— **A kloakában.** Valami kellemetlenül érintette *Szabó Ferencz*né az az eset, mely vele szombat este 7 órakor *Leány-utca* 569. sz. alatti lakásán megese. Az udvar leghátulós részében, egy keskeny, ferde deszkaépítményből elmerengve nézte az emelkedő holdat, a mikor a rozoga deszkapadló hirtelen ketté tört alatta s ő egy éles kiáltással eltűnt a legraffinrozottabb festett pokolnál is kellemetlenebb üregben. *Ludmann György* fizetéses tűzoltó ki szintén abban a házban lakik, sietett az asszony segélyére s nagy óvatossággal huzta a büzös iszappból a javveszékelt, akinek ilyenformán a nagy ijedségen kívül semmi baja nem esett s kára az, hogy a ruhákat, melyeket a baleset alatt viselt, vissza kellett juttatnia az ammoniakot fejlesztő gödörbe.

— **Halálozás.** Egy tekintélyes öreg polgár hunyt el tegnap 81 éves korában, *Tóth Ferencz*. Holnap délután temetik a sz.-Anna-utcai 2309. sz. családi háztól és a ref. új templomban tartandó gyászszertartás után a *Kossuth-utca* temetőben helyezik végső nyugalomra. Özvegye, szül. *Jobbágy Zsuzsanna,* és nagy számu rokonság gyászolja.

— **Izgató lapok elkobzása.** A *Krestán* című tót nyelvű és a *Magyar Néplap* című néppárti újságok ellen ismét elkobzási rendeletet adott ki a belügyminiszter. Mert ez a két jelles hirlap május 24-iki illetőleg júliusi számában megint nemzetiség és hitfelekezet ellen izgatott és közhivatalnokok ellen követett el rágalmozási vétséget.

— **Táncvizgalmom a konyári sóstó-fürdőben.** Ő nagysága szunyoghi *Szunyogh Szabolcsné,* sz. *bessenyoí Beóthy Mártha* urnó védnöksége alatt a környékbeli fiatalok által 1896. augusztus 29-én a konyári sóstó-fürdőben a nagyváradi és biharmegyei régészeti muzeum javára zártkörű táncvizgalmat rendeznek. Balászházy István, *Baróthy Zoltán,* dr. *Beóthy Pál,* *Beóthy Dávid,* ifj. *Berényi Gábor,* *Bernáth Lajos,* ifj. *Bernáth István,* *Bogdán Zsigmond,* *Brüll Alfréd,* *Bügler Gyula,* *Bakaes Béla,* *Czifra Kálmán,* *Derzsy László,* *Bobozsy Kálmán,* *Draveczky Béla,* *Ercsey Pál,* *Ercsey Zsigmond,* ifj. *Fényes Lajos,* *Fisch Lajos,* *Frater Ágost,* *Fráter Emil,* *Kardos Béla,* *Kaszanyiczky Andor,* *Kelemen József,* *Klobusiczky Géza,* *Kun Béla,* *Lédig Dezső,* *Lestyán Ödön,* *Markovics Károly,* ifj. *Miskolczy Imre,* dr. *Móricz Ernő,* *Móricz Géza,* *Móricz Pál,* *Órley György,* *Reinle Gyula,* *Szalánczy Ferencz,* *Szunyogh László,* *Tardy György,* *Ungváry László,* *Vattay Gábor,* *Vécsey Loránd,* *Vécsey Tamás,* rendező bizottsági tagok. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-jegy személyenként 4 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Öngyilkos aggastyán.** Hajdu-Bösszörményben — mint ottani levelezőnk értesít bennünket — egy *Zsupos János* nevű 73 éves aggastyán dobta el magát az életet. Hozzá tartozói távollétében bezárkózott szobájába s az ajtó egyik sarkára felakasztotta magát. — Mikor egyik fia hazajött, feltűnt neki, hogy az öreg ajtaja zárva van s rosszat sejtve feltörte azt. Az aggastyán ott lógott az ajtó sarkán, mereven, mozdulatlanul. Minden élesztési kísérlet hiábavalónak bizonyult. Az aggastyán öngyilkosságának okát életuntség, habár nem lehetetlen, hogy utóbbi időben felépett hevesebb természetű betegsége kergette a halálba.

— **Szünik a sertésvész.** Annyi vajadás után végre a sertések egészségügyi állapota kezd városunkban és a határban jobbra fordulni. A hivatalos jelentések szerint a *sertésvész teljesen szünőfélben van.* A földmivélsügyi miniszter ma leiratot intézett a városhoz az iránt, hogy Budapest—Ferenczvárosba csakis fertőzött szállásokból származott sertések szállíthatók; a vészmentes helyekről bevett sertéseket, ha azok oda küldettek, a szállító költségén visszaküldik. Egyben figyelmeztette lett a vásárfelügyelőség is, hogy a kiadott marhalevelen tüntesse fel, miszerint a sertés lezárolt területről való.

— **Megszűnt rakodó állomások.** A kereskedelmiügyi miniszter ma leiratban értesítette a városi hatóságot, hogy a Debreczen-füzesabonyi vasutvonalon *Nagyhat* és *Nagymajor* állomásokat a fel és lerakodó állomások sorából törölte.

Táviratok.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától. —

Széchen Antal. †

Budapest, augusztus 24. *Széchen Antal,* udvari főmarshall tegnap Ausseeban, szivszélhűdésben, 77 éves korában meghalt. Bécsben magasra vitte, de magyar hazafias érdemben nem volt része soha.

Egy honvédfőhadnagy hirtelen halála.

Budapest, augusztus 24. Iglóáról távirják, hogy a napokban odaérkezett *Schatz Aladár* honvédfőhadnagyot a szállodában halva találták. Halála okát holnap, boncolás után állapítják meg.

Apponyi Albert gróf és a fuzió.

Budapest, augusztus 24. *Apponyi Albert* tegnap *Somorján Sághy* beszámolója megzafolta a fuzió-híreket. Ellenben harcolni fog — mondá — a kiegyezési ügyekben a választásoknál s ha meg is buknek a nemzeti-párt, az a 67-es Deák-alap bukása volna. Beszéde vegyes hatást keltett.

Gázmérgezés.

Budapest, augusztus 24. A budapesti ásványolaj részvénytársaság soroksári-uton lévő gyárában könnyen végzetessé válható baleset történt vasárnap délelőtt. *Hoffmann Gyula* munkavezető megbízta *Kajáy Márton* és *Garucas Mihály* munkásokat, hogy egy az udvaron álló szállító kazánt tisztítsanak ki. *Kajáy* bele is ment a kazánba, de mivel soká nem jött ki onnan, *Garucas* utána nézett. Rémülve vette észre, hogy társa a kazán fenekén hanyat fekszik, teljesen mozdulatlanul. Segítségért kiáltott, mire a szerencsétlen munkást nagy nehezen kihúzták a kazánból és teljesen eszméletlenül a gázmérgezés tünetei között vitték a kórházba. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Derék munkás.

Budapest, augusztus 24. *Kajál Jozefa* 67 éves magánzónó vasárnap reggel a vámháztéri hidnál a Dunába esett, de a közelében volt *Fülöp Gáspár,* napszámos, saját élete kockáztatásával utána ugrott és kimentette.

Halálos esés a lóról.

Budapest, augusztus 24. Szerencsétlen véget ért *Nagy-Becske* — mint onnan jelentik — *Tummeldinger Lőrincz* lovász-legény, ki lovát dresszirozva leest. A ló patájával úgy rugta föbe a szerencsétlen embert, hogy az menten össze-rogyott. Haldokolva vitték a kórházba.

Elgázolta a villamos vasut.

Budapest, augusztus 24. A villamos vasut vasárnap este 7 óra tájban elgázolta a Lehel- és Aréna-utca sarkán Prohaszka András 61 éves kolozsvári születésű lakatos mestert, a kinek a szenvedett sérülés folytán mindkét lábát amputálni kell. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Apa és fiu.

Budapest, augusztus 24. Sándor király és atyja között újabb ismét komolyabb differenciák merültek fel. Milán ugyanis a leghatározottabb módon rosszalja a Novakovic miniszterium külpolitikáját.

Konzulok lemondása.

Budapest, augusztus 24. Komsin és Barseff, tekintélyes moszkvai kereskedők, kik közül az első szerb főkonzul, a második pedig szerb konzul volt Moszkvában, ezen viselt állásairól lemondtak.

Zankoff politikája.

Budapest, augusztus 24. Zankoff elleni az Ausztria-Magyarországgal való kereskedelmi szerződés megkötését.

A görög partokról.

Budapest, aug. 24. Krétából érkező jelentések szerint a felkelők a Görögországból legutóbb oda küldött három ágyut a kissamosi kerületben a tengerparton helyezték el, úgy, hogy további fegyver- és lőszer-küldemények akadálytalanul partra szállíthatók. A „Tabis“ nevű hajó legutóbb 2000 darab fegyvert és nagy mennyiségű lőszert szállított partra, a nélkül, hogy bármitől is kellett volna tartania.

Törökország pénzzavarban.

Budapest, augusztus 24. A török állampénztárakban uralkodó folytonos pénzzavar különösen az államhivatalnokok körében nagy elégtelenséget szül. A hivatalnokok a Bayram ünnep óta nem kaptak egy piasztort sem, mindössze a hó utolsó napjain elismervényt kaptak arról, hogy az illető hónapra eső fizetésükkel az állampénztár adós. Az örmény és görög uzsorások, kik rendes körülmények közt az ilyen utalványoszerű elismervényeket 30-40% levonásával eskomptálják, most 50-60%-ot is követelnek, a minek következtében az államhivatalnokok körében, a kiknek fizetése amúgy sem igen nagy, nagy inség kapott lábra. Az elégtelenség napról napra nő és nem lehetetlen, hogy veszedelmes mozgalomhoz vezet.

Hübéradó-fizetés.

Budapest, augusztus 24. Sófiából jelentik, hogy a bolgár kormány a kelet-ruméliai hübéradónak, márczius, április és május hónapokra eső részletét tegnap fizette be az „Ottomán“ bank szófiái fiókjának.

Fenyegető levelek.

Budapest, augusztus 24. Konstantinápolyból írják: Az örmény egyházi tanács török-barát tagjai az örmény malkontensek részéről folyvást kapnak fenyegető leveleket.

Kékszakállu tanító.

— Nyolez feleség — egy férj. —

Néhány évvel ezelőtt egy szegény zsidó talmudtanuló vetődött Husztról Nagyváradra, hogy az ott fennálló talmudiskolában tudományt szerezve, majdan rabbija lehessen valamelyik istenfélő hitközség híveinek.

A szent könyvekben való buvárkodás

nem elégítette ki Weitzner Ignácot, a kalandok után szomjuhozó bochert, a ki csakhamar ott hagyta a szent könyvet és a jámbor orthodox rabbit és nőül vett egy szép eselédleányt, a kinek néhány száz forint megtakarított pénze volt. Egy ideig boldogan éltek együtt, míg végre Weitzner egy szép napon bucsuvétel nélkül ellillant feleségétől és elindult jobb hazát keresni.

Ezt a jobb hazát *Acsádon* találta fel, a hol újból megnősült. A mézeshetek után a hozományával zsebében ismét utra kelt és Szatmáron egy iparosnak a leányát vette el néhány száz forintnyi hozományával. Azonban, úgy látszik, hogy ezt a frigyét is csak amolyan kitérő epizódnak tekintette pályafutásában, mert a hozomány elfogytával ott hagyta ezt a feleségét is, reményteljes állapotban.

Szatmárról egy merészebb kanyarodással Budapestre tért be és ott rövid idő alatt sikerült újra családi fészket teremteni magának. A fényes világáros zajából azonban néhány hónapi boldog élet után Munkácsen ötödikször megházasodott és néhány hónap után Tenkére utazott le.

Itt is csinált egy kis üzletet a házasságokban utazó férfiu és minekutánna a mézesheteket kihasználta, a hozományával Margitára utazott. Itt a metszőnek a leányát vette el és rendes szokása ellenére öt hónapig kitartott a felesége oldalán.

Az öt hónap multával azonban ezt a feleségét is ott hagyta, épen midőn az anyai örmöknek nézett volna elébe és Mező-Tellegre utazott, hol mint héber tanító iskolát nyitott. Mint eddig minden városban, a hol időzött, Tellegden is kiválasztott magának egy pénzes fiatal leányt és azzal megesküdött. A hátrahagyott fiatal asszonyok ekkor megtudván férjük hollétét, panaszt tettek ellene Fischmann mezőtelegi rabbinál. A rabbi a panaszkot folytán Weitznert maga elé idézte, kihallgatta aztán tőle összes irományait elkoztatta, és iskoláját bezáratta.

Ez esetről továbbá jelentést tett a mezőtelegi csendőrségnek is, hol a vizsgálatot megindították ellene. Fischmann rabbi ezután Fuchs Mór nagyváradi rabbihoz terjesztette be feljelentését, a ki a sokszorosan felzéséges embert esütörtök délutánra rendelte be magához. Nagyvárad város gettójában, a Katonavárosban, nagy ribilliót keltett a szárnnyra kelt hír, hogy a nyolezszoros férjet a rabbi magához idézte.

A rabbi háza előtt nagy néptömeg gyült össze, a kik türelmetlenül várták a mezőtelegi kékszakállu herczeg kijövetelét a paplaktól. Az megsejtven a reá várakozó veszeltyt, meghuzódott a rabbi lakásán és csak az est csendjében akart megmenekülni. De a néptömeg nem oszlott szét, a mellékutcákban leste, míg a kékszakállu herczeg előke-rül. Elő is került és mire a közelben levő rendőrök előjöttek, már véresre is verték.

A meglincheléstől a rendőrök mentették meg az ügyészség számára.

A Balaton.

Somogyvármegye északi részén mintegy 74 kilométer hosszúságban az Adria felett 106 méter magasán terül el a szép Balaton tava, a magyar tenger. Ezt a nevet méltán viselheti, mert tényleg tenger maradvány és hullámverése is mása a tenger hullámverésének. Ez a maga nemében egész Európában páratlan tó, vizét a Zala folyóból számtalan patak és forrásból nyeri. Vize nem holt, hanem bár lassan, de folyton áramló tömeget képez, a mely körülmény egy magasabb pontról igen szépen látható. A víztömeg

Keszthely felől áramlik Siófok felé, miután levezető csatornája a Sió. Gyönyörű vidéke, egészséges, ozondus és vízpárával telt levegője, vizének só- és szén-sav tartalma, szén-savsókból és kovasavból álló finom iszapja, hullámverése és tiszta finom homokja által hivatva van arra, hogy okszerűen kihasználva és alkalmazva, az ideggyöngye és test-edzést igénylő betegeknek, vészegényeknek, különösen a görvély- és angolkóros gyermekek és öregeknek valóságos jótévedője legyen.*)

Sajnos, hogy Magyarországon a természet adta kincsek, különösen az ásványvizek, fürdő és a kedvező éghajlati viszonyokkal bíró helyek kihasználására az újabb időkig vajmi kevés történt és épen ezért évenként sok százezer frt vándorolt és vándorol még ma is a külföldre, pedig ugyanazt, de igen sok esetben még jobbat találhatnánk ide haza. Furesa, hogy a ki teheti, inkább keresi fel a külföldi fürdő- és nyaraló-helyeket és inkább igyekszik megismerni a külföldet mint hazáját, pedig nemesak ásványvizeink, hanem klimatikus helyeink is vannak olyanok, minők a külföldiek, de nincs meg még az, amit ma egy fürdő vagy üdülő helytől okvetlenül megkivánunk, hogy: mindenki erszényéhez mérten találja meg kellemes otthonát, kényelmét és mindazt, amire egy betegnek és üdülőnek, vagy szórakozást keresőknek okvetlenül szüksége van.

A Balaton partvidéke két részre osztható, az északnyugati és délkeletre; ezeknek egymástól egészen különböző sajátáguk van. Míg az északnyugati part védett és így éghajlata melegebb, addig a délkeleti teljesen szabad, így éghajlata is kellemesebb, a folytonos légáramok miatt. Épen így, míg az északnyugati part köveces és iszapos, igen nagy területeken nádasokkal benőtt, addig a délkeleti tiszta finom homokkal borított, mint a leghiresebb északi és keleti tengerpartok, hol a gyermekek és homokban eljátszanak egész nap. De több helyen megtaláljuk már az árnyas sétahelyeket is, hol a nap heve elől menedéket találunk. A somogyi part sivarabb a zalai partnál, mert nincs úgy benépesedve és nem is lesz mindaddig, míg a birtokosok a magántölkét oda nem eresztik és így az építkezési kedvet nem emelik.

A Balaton vizének gyógyító hatását már régen ismerik, sok évek óta keresi fel a vészegény, a betegség után elgyengült és üdülni vágyó közönség. Különösen pedig a gyenge és beteges gyermekekkel bíró családok. Évről-évre fokozódik a Balatonra járó közönség száma. A fürdés gyógyhatását legjobban mutatja az, hogy az otthon minden kényelemhez szokott uri családok heteken és hónapokon át laknak és jól érzik magukat egy kis földes szobában, nélkülözve minden kényelmet és drágán fizetve meg minden aprólékos dolgot. De szívesen teszik, mert úgy maguk, mint gyermekeik egészségüket visszanyerve, testükben megedzve és vérükben felfrissülve mennek haza.

Hogy a balatoni fürdők kihasználása,

*) A Balatonban való fürdés nemesak üdíti az embert, hanem hullámverése izgatja az idegeket és így élénkül az összes szervek működése. Hogy a hullámverés mennyire hat az idegekre, láthatjuk abból, hogy húzamosabb ideig tartó fürdés, vagy erősebb hullámverések után annyira elbágyadunk, hogy alig van jártányi erőnk. Épen azért a Balatonban való fürdést legjobb orvosi rendelet szerint végezni. A fürdés legkellemebb és legüdítőbb a délelőtti órákban, a délutáni fürdés után bágyadtság, izzadság vesz erőt az emberen és idegeink valósággal elernyednek; a Balaton húzamosabb használata áltai bőrünk megedződik és így a meghülések ellen védettek leszünk.

illetve
nem ve
melne,
donosol
semmit.
idegene
szerette
az érde
Partja
elegend
nagy.
keletke
pek, ép
sőt mag
hazát é
gyobbit
ségéhez
vendég
Ma
zönség
történi
hanem
sége is
hogy é
az orsz
ház-, il
és a Ba
üdülő l
nyek te

A
sága T
és vez
1897.,
sitása
1896.

mindég
tartatn
A
kamará

A
lemügy
here-
tesség
tekinté
Debrec
alá a k
toznak

Bé
Márma
vármeg
vásárh
városol
A
a keres
tekinth

A
az 189
tandó
f. évi s
vános p
kenőpá
anyag
nyogek
Az
iparkan

A
delemü
feleke
szepen
tás ren

illetve ezen vidéken való nyaralás eddig nem vett olyan lendületet, a minőt megérdemelne, annak oka, hogy maguk a parttulajdonosok nem tettek érdekében ugyszólván semmit. Eddigi fellendülését is leginkább idegeneknek köszönheti, kik szépségébe beleszerettek és látván nagy jövőjét, igyekeztek az érdeklődést minden irányban felkölteni. Partjai nagyrészt még mindig kopárak, nincs elegendő árnyék, a melegség és por pedig nagy. Ujabb időben azonban egyre-másra keletkeznek a szebb helyeken nyaraló telepek, épülnek villák és szállodák, fásítanak, sőt maga a községi lakosság is esinositja házat és udvarát, kipadlózza szobáját, nagyobbítja ablakát stb. elkövet mindent tehetőségéhez mérten, hogy magának nyárra fürdővendéget kaphasson.

Ma már nemcsak a parti vármegyék közönsége érdeklődik és figyel arra, hogy mi történik az eddig elhanyagolt Balatonparttal, hanem figyel arra az egész ország közönsége is, amit fényesen mutat azon körülmény, hogy évről-évre nemcsak többen keresik fel az ország minden részéből, hanem vesznek ház-, illetve villahelyeket. Csak jó példa kell és a Balatonpart rövid évek alatt nyaraló és üdülő helyek, gyümölcsösök és ipari növények telepei által lesz körülvéve.

Közgazdaság.

A kereskedelmi- és iparkamara értesítései.

A cs. és kir. 7-dik hadtest hadbiztosága Temesvárott tudatja, hogy a betegek és vezényelték vendéglősszerű étkezésének 1897., esetleg 1899. év végéig való biztosítása iránt.

1896. aug. 27-én a temesvári csapat
 " " 27-én a kórháznál
 " " 26-án a nagyvárad
 " " 28-án a debreczeni
 " " 24-én a f.-templomi
 " " 26-án a karánsebesi
 " " 28-án az aradi
 " " 31-én a szegedi
 mindég d. e. 10 órakor tárgyalások fognak tartatni.

A feltételek a kereskedelmi- és iparkamaránál megtekinthetők.

A nagyméltóságú m. kir. kereskedelmiügyi miniszter ur tudatja, hogy a lóhere- és luczernamag felék aranka mentesség iránti vizsgálata és ólomzárólása tekintetéből felállított állomások egyike Debreczenben van, mely állomás kezelése alá a következő megyék és városok tartoznak:

Békés-, Bereg-, Bihar-, Hajdu-, Heves-, Marmaros-, Szabolcs-, Szatmár- és Ugocsa-vármegyék, valamint Debreczen, Hódmezővásárhely, Szatmárnémeti és Nagyvárad városok.

A szabályzati minta az eljárásra nézve a kereskedelmi- és iparkamaránál megtekinthető.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1897-ik, esetleg 1899. év végéig szállítandó alatt felsorolt anyagok szállítására f. évi szeptember hó 15-én lejárandó nyilvános pályázatot hirdet. 1. Lámpabelek, kenőpárnák, paszomány. 2. Tisztogatási anyagok. 3. Kelmék, rövidárak és szőnyegek. 4. Linoleum. 5. Kötélárak.

Az ajánlati ívek a kereskedelmi- és iparkamaránál megtekinthetők.

A nagyméltóságú m. kir. kereskedelmiügyi miniszter ur tudatja az érdekelt felekkel, hogy Latániában (Sicilia) f. év szeptember havában szűrő készülék kiállítás rendeztetik, mely kiállítás pályázata-

nak feltételei a kereskedelmi- és iparkamaránál megtekinthetők.

Debreczen, 1896. aug. 15.

A kereskedelmi és iparkamara.

Debreczen- és Hajdumegye mezőgazdasága.*

— Séta a kiállításon. —

Debreczen város kiállításában s Hajdumegye tárlatában domborodik ki a „hajduság” konzervatív gazdálkodási módja. A mi jó, azt nehezen cseréli fel a jobbért, mert szokatlan. Nagy, gazdag vidék vallja ezt az elvet s azért fontos az ottani kir. gazdasági intézetnek a szerepe, de hogy hatással bír, kitetszik a kettős tárlatból. Előbb a falon megismerkedünk a megye s város földrajzi területével, majd nyomon nézzük a két összefüggő terület talajterképét, mely igazán érdekesen van megszerkesztve s ha még egybevetjük a méteres üvegesövekben (a városnál 12-ben, a megyénél 20-ban) természetes rétegekben elhelyezett talajmintákat, arra az igazságra jutunk, hogy a „hajduság” termőtalaja a tiszai részben kötött, a másik Szabolcs felé eső részben pedig homokföld. Ez a térkép s földgyűjtemény maga is nagy értéket képvisel. A föld után nézzük annak termékét. A gazdai intelligenciára mutat, hogy még az egyszerű kisbirtokos is bőven jegyzett vignettekkel látta el beküldött termékét. Szép buzák vannak a tárlaton: a Kovács- és Ebes-pusztáról, ifj. Gáll Ferencz Bösörményből, Csukássy Antalé Nánásról, Zichy Géza grófé Tetétlenből (82 kg.) Kovács Gyula, Fogthüly I. és Czeglédy M. Szoboszlórol. Szép rozsok: Hadházy A. Hadház, Zicherman J. Sámson; tökéletes tengerik: Ercsey Károly Nánás, Gáll Ferencz Bösörmény, gróf Zichy Géza Tetétlen stb. Mint kuriózumot jelzem, hogy utóbbi uradalomban Cserháty-féle ilmitis árpát is sikeresen termelik, de még a minapában az Alföldön utazván, egy Körösmenti uradalomban arról volt szó, hogy a buzaeséplést abba kellene hagyni (az ispán jelenté azt a számtartónak) s inkább az ilmitist elverni sürgősen szekérről, hordásból: „mert olyan szép fehér és husos, hogy eladjuk sörárpa helyett!” hát ennél érdekesebb eredménye aligha van a növénytermelési kísérleti állomásnak! de termelik is mindenütt az Alföldön! de visszatérve az epizodra, a számtartó ellenezte az ilmitis eséplést s a következő éjjel jött egy ömlős eső s reggelre vége lett az ilmitis árpa sörárpa dícsőségének!

Szenes termények dolgában a debreczeni rész kevésbé tarka, a czivis csak buzát termel magának, tengerit a disznójának, a többi termény már csak kis arányban van jelen. Több irányu már a megye termelése, a hol nemcsak gabonaféléket lelünk, de kereskedelmi és kapásnövényeket, sőt a hajduvárosokban fontos a tök és a napraforgó termelése is, mert sűrűn vannak az olajmalmok. Ezek termékei is ki vannak állítva. Szépek a szalás takarmány kockák s a különféle sok magvak gyűjteménye. Megismerkedvén a terményekkel, kíváncsiak leszünk a termelésre. Ezt pedig bőségesen megleljük a 40 statisztikai tabellában (a tavalyi összeírás nyomán szerkesztvük!) melyek a mezőgazdaság minden ágára kiterjednek. Nehéz munka lehetett! De vannak még blockba fektetett ismertetések is. A kiállított tárgyakból tapasztaljuk, hogy a hajduk háziiparral is foglalkoznak, (vessző-

* Cséser Lajos a debreczeni gazdasági tanintézet igazgatójától hosszú cikksorozatot kezd közölni a Nemzet tegnapi száma Földmivelés és növénytermelés az ezredéves kiállításán czimmel. Ebből vesszük át a Debreczen és Hajdumegye kiállítását tárgyaló részt.

fonás, seprő, kefekötés, szalmakalap-fonás, olajütés), de hogy még tökéletesebb legyen a kép, be vannak állítva a tanyai s pásztoréletet jellemző ethnografiai tárgyak (debreczeni 7-es, talyigás, kunyhó, szárnyék, „vasaló”-tüzhely stb.) s mint a kiállítás poeziseként a Hortobágyról felvett pompás színes fotografiaiak. Ha a Hajduság kiállítását tekinti az ember, a tökéletesség képével távozik el; s hogy ez így sikerült, az a debreczeni kir. gazdasági intézet igazgatójának, Szűcs Mihály rendezésének az érdeme.

A hajdumegyei keretbe tartozik Steinfeld macsi uradalmának a kiállítása, ahol is a sokféle s szépen sikerült tengeriket kell kiemelnünk, érdekesek a szemhéjazott takarmányfélék is s a súlyos árpafesések. Puthon Leopoldina bárónő kis-szállási uradalma tiszta bükkönyféléket, paprikakölest, szép őszi buzát, prignoletto tengerit állított ki.

* A diószegi vásár. A Diószegen szeptember 9-én tartatni szokott országos vásárt az idén a kereskedelemügyi miniszter engedélyével már szeptember 2-án fogják megtartani.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1896. május hó 1-től.

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul:	d.	p.
Budapest—Nagyvárad-felé	hajn.	4 —
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	8 40
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 31
Nagyváradra, (P.-Ladánytól gy. v.)	d. u.	8 48
P.-Ladányig (minden kedden)	déli	12 —
Csak P.-Ladányig	este	8 15
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	4 07
Szatmár—M.-Sziget felé	este	8 —
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	8 05
Csak Szatmárig	reg.	5 30
Miskolcz—Kassa felé*	reg.	8 25
Miskolcz—Kassa felé**	este	8 10
Szerencs-S.—A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4 02
H.-Bösörmény—Büd. Sz.-Mihály-felé	m. áll. v.-től	reg. 5 28
	vásártérről	reg. 5 51
	m. áll. v.-től	d. u. 3 57
Füzes-Abony felé (m. áll. v.-től)	vásártérről	d. u. 4 10
	(vásártérről)	reg. 4 42
Ohat-Kócs-Polgár felé m. áll. v.-től	d. u.	4 13
" " " " (vásártérről)	d. u.	4 24
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	8 35
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4 17

Budapestre érkezik:

A hajnali 4 órakor induló sz. v.	déli	12 —
A reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8 10
Az este 10 ó. 31 p.-kor induló sz.-v.	reg.	5 45

* Közvetlen kocsik Kassaéra érk. 3 óra 30 p.
 ** Poprád-Felkára érk. jun. 1-től szept. 15-ig.

Budapestről—Debreczenbe indul:

A d. u. 3 ó. 47 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	9 40
Az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	2 15
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v. (P.-Ladányig gy.-v. átszállással)	este	9 15
A reggel 7 ó. 20 p.-kor érkező sz.-v.	éjjel	11 —

Debreczenbe érkezik:

Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	8 47
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	7 09
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 40
Budapest—Nagyvárad felől	reg.	7 20
Nagyvárad felől (P.-Ladányig gy.-v.)	reg.	5 12
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7 50
M.-Sziget—Szatmár felől	d. u.	12 18

Debreczenbe érkezik:

M.-Sziget—Szatmár felől	este	10 18
Csak Szatmárról	este	6 38
Kassa—Miskolcz felől*	reg.	8 07
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	este	12 21
Kassa—Miskolcz felől**	este	7 50
B.-Szt.-Mihály H.-Bösörmény felől	vásártérről	reg. 8 08
	m. áll. v.-hoz	déli 8 17
F.-Abony felől (vásártérről)	vásártérről	este 6 30
	m. áll. v.-hoz	este 6 49
F.-Abony „ (m. áll. v.-hoz)	d. u.	5 20
Ohat-Kócs-Polgár felől (vásártérről)	d. u.	5 32
Ohat-Kócs-Polgár „ (m. áll. v.-hoz)	reg.	7 44
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	8 —
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7 25
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u.	3 18

* Poprád-Felkáról indul jun. 1-től szept. 15-ig, este 10 ó. 17 p. gy. v.
 ** Közvetlen kocsik Kassaérol ind. 12 ó. 31 p. d. u.

Bérekcsik dijszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napsámra:		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Órasámra.		
Fél órára	40	30
¼ órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félóra v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül.	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbőség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik	—	—
A temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	60	40
A színházból jövet	80	60
Bármely vasúti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	50	30
Éjjeli menet vagy jövet kézi táskával	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab mátha után külön 10 kr. díj jár.	—	—
A koresolyszó, vagy csónakázó tóhoz, cukor-gyár, légszesz-gyár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyterei fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Külső barom- és lóvasártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
Minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
Minden további órára	40	30

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítatnak.

Kiadó és laptulajdonos:

"Csokonai" nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felölös szerkesztő: **Koncz Akos.**

Nyilttér.

A legmélyebb fájdalom lesújtó érzetével tudjuk felejtethetlen jó férjem, szeretett nagybátyánk és áldozatkész jó rokon

NÉHAI POLGÁR TÓTH FERENCZNEK

folyó hó 23-án d. e. 9 órakor áldásos életének 81-ik, boldog házasságának 52-ik évében, hosszas gyengélkedés után bekövetkezett csendes elhunytát.

Felejtethetlen halottunk földi részei folyó hó 25-én délután 3 órakor fognak a szent Anna-utcai 2309-ik számú házunktól az ev. ref. új templomban tartandó gyászszertartás után a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Végtisztességtételére rokonainkat, ismerőseinket és a nagyszámú közönséget szomorodott szívvel meghívjuk.

Debreczen, 1896. augusztus hó 23.

Bánatos neje: Özv. Polgár Tóth Ferenczné szül. Jobbágy Zsuzsánna. Nevelt gyermekei: Polgár Soós István és családja. Testvére gyermekei: Özv. polg. Soós Gáborné Osontos Mária és gyermekei. Néh. Soós Juliánna polg. Német Andrásné gyermekei. Polgár Tóth Ferencz nejevel Salánky Erzsébettel és gyermekeik. Polgár Orosz Péter és neje Tóth Sára, Polgár Molnár András és neje Tóth Juliánna és gyermekeik.

Nejének testvére és sógorok: Polgár Jobbágy Ferencz neje Szilágyi Juliánna, gyermekeik: Ferencz, Zsuzsánna férjével polgár Erdey Kálmánnal, Mihály és János. Özv. polgár Jobbágy Jánosné szül. Gombos Sára. Polgár Jobbágy József és Gergely, Jobbágy Mária férjével Scherwia Gyulával. — Polg. Gyöngyösi Sándor nejevel Jobbágy Zsuzsánnával és gyermekek. Polg. Thoma István családjával; számos közeli és távoli rokonok nevében is.

Béke lengjen a páratlan jó férj és áldozatkész rokon hamvai felett!

Dankó M. temetk. int. 757-1-1

14 éves asztma.

Fiam, jelenleg 15 éves, születésétől kezdve skrofulás volt és asztmában szenvedett. Az egész teste el volt halmozva kiütésekkel. A kiütések 3 évig tartottak, míg azután a tüdejére huzódott. Minden négy hétben lélegzet-szorulás állott be, de csak éjjel. A rohamok mind hevesebbek kezdtek lenni. Sokszor panaszkodott testi fájdalmakról. Kezei és lábai állandóan nedvesek és hidegek voltak. A melléből folytonos hörgés volt hallható. Végtére már olyan hevesek lettek a rohamok, hogy nagy kínok között sokszor 2-3 napig is kinytelen volt az ágyat őrizni. Teste folyton vonaglott és huzódzott. Mellében az orgonához hasonló sipolás annyira elharapódzott, hogy egy egészséges ember nem aludhatott volna vele egy szobában. Folyton folyvást büfögött. Enni sokszor napokig nem tudott egy fa a ot sem. Azonkivül mindig torok-katarrhusban is szenvedett. Az iskolát számtalan esetben hetekig elmulasztotta. Különböleg orvosokhoz fordultam tanácsért, de egyik sem tudott segítséget. Mindnyájan kételkedtek életben maradásában. Ekkor véletlenül megtudtam Weidhaas Pál ur — Niederlössnitz (Drezda mellett) Hohestrasse 57. — gyógymódját. Irásbelileg fordultam legelőször hozzá. A rendelt gyógyódnó bevált. Rövid időre rá már javulást jelenthettem Weidhaas urnak és most Istenemnek, ugyszintén Weidhaas urnak köszönhetem, hogy gyermekem 14 évig tartó szenvedéseitől megszabadult. **Hermann Julia, Jerzitz.**

A fenti aláírást, melyet Hermann Julia asszony sajátkezűleg tett, ezennel hivatalosan bizonyítjuk.

Jerzitz. 719-4-3

Az előljáróság.

Stochowiak, előljárósági titkár.

222

Az

"ISTVÁN" gőzmalom társulat

örleményeinek

ÁRJEJYZÉKE

saját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános m gyar malomgyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett.

ZSÁKKAL EGYÜTT.

100 kiló

- A. Asztali dara nagyszemű 13.60
- B. " " apró szemű 12.80
- 0. Királyliszt 12.80
- 1. Lángliszt kivonat 12.40
- 2. Első rendű zsemlyeliszt 12.20
- 3. Zsemlyeliszt 11.80
- 4. Első rendű kenyérliszt 11.20
- 5. Közép kenyérliszt 10.80
- 6. Kenyérliszt 10.20
- 7. Barna kenyérliszt 8.80
- 8. Takarmányliszt 5.40
- 11. Finom korpa **zsákkal** 3.20
- 11. " " **zsák nélkül** 3.—
- 12. Durva korpa **zsákkal** 3.20
- 12. " " **zsák nélkül** 3.—
- Csirke buza **zsák nélkül** 3.—

A zsákok súlytartalma teljsulyt tiszta súlynak véve.

- A. B. 0-6 számig 85 kiló
- 7. és 8. szám 70 "
- 11. 12. 50 "

Debreczen, 1896. aug. 23. 751-2-1



Hatásos reklámtáblákat

arany vagy ezüst préseléssel;

gyönyörű kivitelű színes rajzokkal ellátott

Üzleti reklámkártyákat

tetszés szerinti szöveggel;

Raktári nyomtatványokat;

erős vászonkötésű

Bevásárlási könyvecskéket

* olcsóbban mint bárhol *

CSOKONAI

nyomda- és kiadó részv-társaság

Debreczenben.

ajánl



Mű- és Könyvnyomaa

Hírlapkiadó-vállalat

Diszmű-könyvkötészet